

МІСЦЕ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ЗБУТУ В СТРУКТУРІ ВИТРАТ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Гаврись О.М., Ковшик В.І.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

В наш час економічна криза, коливання курсів іноземних валют, переорієнтація української промисловості на європейський ринок створюють умови, що вимагають оптимізації та адаптації всіх бізнес-процесів. Тому підвищення результативності управління логістичними витратами є одним з найбільш перспективних напрямків розвитку машинобудівних підприємств у теперішній час. Зменшення витрат неможливе без детального аналізу факторів їх виникнення, включаючи ті напрямки витрат, що не мають першочергового впливу на прибуток, але все ж таки несуть в собі суттєвий потенціал для оптимізації. До таких видів витрат можна віднести витрати збуту.

Відповідно до П(С)БО 16 «Витрати», до витрат на збут включають витрати пакувальних матеріалів, витрати на ремонт тари, оплату праці продавцям, торговим агентам та працівникам підрозділів, маркетинг, передпродажну підготовку, утримання основних засобів, транспортування продукції, витрати на гарантійний ремонт, страхування продукції, транспортування готової продукції між складами підрозділів та інші витрати. Очевидно, що в діяльності машинобудівних підприємств, на відміну від, наприклад, підприємств-виробників споживчої продукції чи продуктів харчування, маркетингова складова є незначною, оскільки переважним методом розповсюдження продукції більшості підприємств машинобудування є безпосередній продаж продукції замовникам, а заходи з просування продукції на ринку є достатньо простими. Тому можна зробити висновок, що витрати на збут у фінансових результатах підприємства відображають з достатньою точністю логістичні витрати в цій частині ланцюга постачання.

В ході дослідження було проаналізовано особливості діяльності в сфері збуту та фінансову звітність 40 машинобудівних підприємств України. Було виявлено, що витрати на збут за своїм обсягом відповідають сумі 1–10% обороту підприємства за період, незалежно від ступеню рентабельності. В окремих випадках через сукупність певних економічних умов та особливостей функціонування у звітному періоді, цей показник може перевищувати 20%. Крім того, був проведений аналіз впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища (розмір підприємства, рентабельність виробництва, підгалузь машинобудування, географічне розташування тощо) підприємств із залученням статистичних методів.

Виявлені закономірності є основою для подальших досліджень. Підтверджено умовно-змінний характер логістичних витрат в умовах функціонування підприємств машинобудування, запропоновано шляхи оптимізації та подальшого вдосконалення систем управління витратами з урахуванням отриманих результатів.